BIBLIOTECA „ASOCIAȚIUNII" SIBIIU

Anul al 56-lea
10 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. Nr. 24.464/939

Nr. 208 Marți 1 August 1939
10 Pagini P

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

ABONAMENTE
IN TARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

Un început bun

Față de mulțimea nenorocirilor de pe cea mai circulată șosea națională, București-Brașov, am cerut adeseori să se aplice fără excepție sancțiunile prevăzute atât de legea, regulamentul și ordonanțele emise în această materie, cât și de codul penal.

Câtă vreme maximul de viteză este depășit în majoritatea cazurilor, iar conducătorii în stare de ebrietate nu sunt împiedicați de a a da iureș în vehicule și trecători, nu se poate înfrâna cascada morților, infirmităților și pagubelor, al căror reflux atinge culmea în tmpul verii.

De sigur că aceeași convingere a determinat hotărîta intervenire a rezidentului regal al ținutului Bucegi de a se veghea efectiv la respectarea normelor obligatorii și de a nu se cruța nici o abatere, ori de cine ar fi săvârșită.

Subliniind acel demers, ne-am exprimat speranța că cel puțin acum se va produce un început efectiv de profilaxie contra vitezei, de apărare chiar a vieții suferinzilor, de această molimă, nu numai a ființelor ce sucombă zilnic sub roatele mașinilor vertiginoase.

N'a trecut mult și nădejdea noastră s'a dovedit întemeiată.

De astă dată s'a trecut la fapte. In sfârșit, acțiunea de prevenire a accidentelor de circulație funcționează real și general în regiunea cea mai expusă.

Cifrele arată că numai în cursul lunii trecute s'au încheiat acte și au fost deferite justiției un număr fără precedent, într'un interval atât de scurt, de rebeli față de normalizarea circulației.

Astfel, jandarmii legiunii de Ilfov au stabilit 40 cazuri, cei din județul Brașov 50, cei din Prahova 30, cei din Vlașca 25.

Aproape unanimitatea automobilelor sunt din București, Ploești, Brașov, deși pașoseaua ce străbate ținutul Bucegi circulă multe vehicule pornite spre Capitală din toate părțile țării.

Printre cei trimiși în judecată sunt și de aceia cari preconizează pentru alții respectarea legilor, și chiar de aceia cari au îndatorirea să constate abuzurile, pentru pedepsirea vinovaților.

Cu cât se va stărui mai mult în această direcțiune cu caracter general, cu atât se va afirma mai mult egalitatea în fața aplicării legilor și în pedepsirea nesocotirii lor; și cu cât sancțiunile vor fi mai severe, cu atât se va putea înfrâna mai vârtos o epidemie ce a costat prea multe vieți, a cauzat prea multe dureri și pagube, ca să nu se fi impus această reacțiune în fapt, care ar trebui să fie extinsă pe tot întinsul țării.

CURIER LONDONEZ

SERVICIUL SUBMARINELOR ENGLEZE

de HERBERT DAWSON

Submarinele britanice pot fi împărțite în trei clase principale: tipul submarinelor de coastă, al căror rol e pur defensiv, vase care navighează în largul oceanului și care sunt capabile să patruleze mările pe distanțe lungi și în orice condiții, și „puitoarele de mine" a căror atribuție se înțelege dela sine. In momentul de față marina britanică posedă 69 submarine, construite, sau pe șantier și încă patru din aceste vase au fost prevăzute în bugetul naval pe 1939.

Dintre acestea 48 sunt vase de largul mării sau pentru „serviciul general", 6 sunt puitoare de mine de cel mai nou model, iar restul sunt mici vase de patrulă a coastelor sau submarine mai vechi. In afară de submarinele atașate „Flotei de interior". Marea Britanie posedă o flotă puternică în Mediterana și 16 vase de cel mai recent model la baza navală de la Hong-Kong.

Marea Britanie nu e prima țară care a folosit submarinele. Ele au fost inventate în Statele Unite și primele submarine ale Marei-Britanii au fost cumpărate din această țară. Abia în 1904 o flotilă de submarine britanice a luat pentru prima oară parte la exercițiile flotei.

In acea epocă posibilitățile vaselor de război submersibile erau înțelese de foarte puțină lume. Noul serviciu era numit în deriziune „The Trade" (comerțul) și abia când o flotilă de submarine naviga din Anglia la Hong-Kong cu propriile ei mijloace „The Trade" fu recunoscut în mod oficial. In 1914 submarinele britanice erau în apele inamice trei ore după izbucnirea războiului și la 5 August submarinul „E-9" pătrunse în faimoasa bază de război de la Heligoland pe care o găsi goală.

Activitatea submarinelor britanice în timpul războiului constitue una din cele mai aventuroase întreprinderi din istoria navală. Ele operau în continuu în așa zisele „gâturi de sticlă" — strâmtori — ca Dardanelele, Marea de Marmara, partea de răsărit a Mării Nordului și Baltica. Cu cât submarinele engleze se apropiau mai mult de „terenul lor de vânătoare", cu atât mai mari deveneau dificultățile ce întâmpinau. In total ele au scufundat 54 de crucișătoare și 274 vase de transport sau de aprovizionare ale inamicilor.

Printre acestea au fost 19 submarine germane, aproape 7 la sută din cele 284 scufundate în timpul războiului — și numai datorită faptului că bazele lor navale erau foarte aproape, au scăpat alte vase germane de a se scufunda, după ce fuseseră atacate de submarinele britanice.

La rândul ei, Marea Britanie a pierdut 61 de submarine, dintre care 35 au fost distruse de inamic. In această cifră se cuprind 20 de submarine „dispărute" iar 26 s'au pierdut din pricina ciocnirilor, a defectării mecanismului și a naufragiilor, sau au fost distruse de propriile lor echipagii când armatele germane au invadat coasta baltică a Rusiei în 1917.

Aceasta despre trecut. Care e situația flotei britanice submarine astăzi și care sunt perspectivele ei într'un eventual război? Din punct de vedere tehnic submarinele Marei Britanii sunt egale cu ale oricărei alte flote din

(Continuare in pag. 2-a)

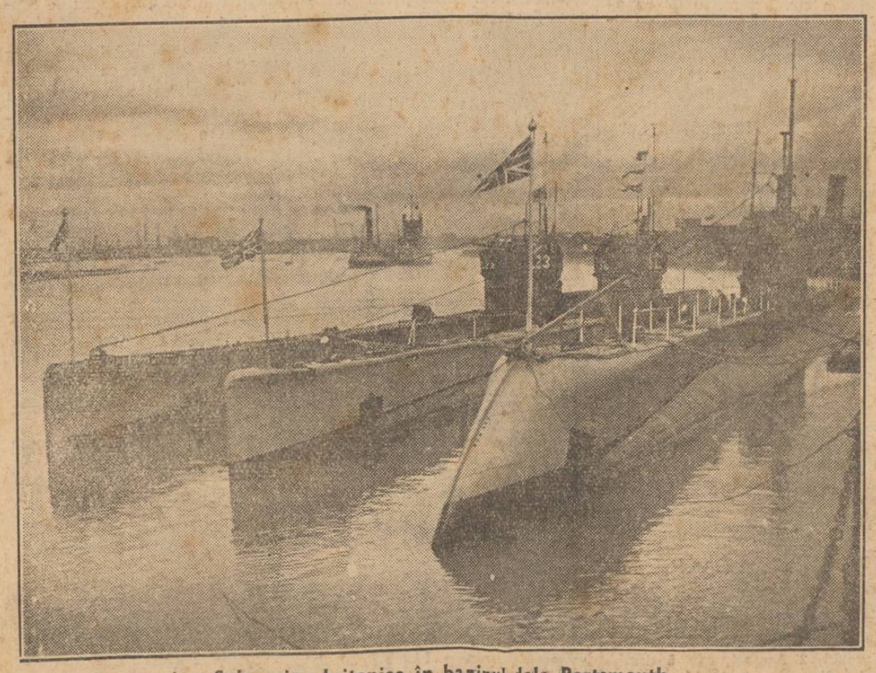

Submarine britanice în bazinul dela Portsmouth

Acțiunea teroristă irlandeză

Actele de terorism în Anglia au depășit în ultimul timp caracterul unor acțiuni izolate. Nu numai prin înmulțirea lor dar și prin gravitatea lor se dovedește că Marea Britanie se găsește în fața unui program terorist stabilit în toate detaliile lui și că autorii materiali, cari de cele mai multe ori n'au putut fi prinși dar cari sunt totuși cunoscuți de poliția britanică, au la spatele lor protectori și finanțele unor autori morali, printre cari nu este exclus să fie mulți străini de națiunea britanică.

Gravitatea acestor acte teroriste și certitudinea pe care o are guvernul britanic că există și influențe străine care le încurajează la o măsură cu totul neobicinuită în Marea Britanie; el a cerut parlamentului și a obținut puteri speciale pentru reprimarea actelor de violență. In țara libertății tradiționale, în țara respectului tuturor opiniunilor, o asemenea măsură dovedește numai că guvernul are suficiente și incontestabile dovezi că primejdia este mare, dar mai ales hotărirea lui de a nu se lăsa intimidat, de a apăra liniștea și siguranța statului cu orice mijloace și de a nu se lăsa împiedicat în această acțiune de asanare și de apărare împotriva unor oameni ieșiți din lege, de principii cari, ori cât de scumpe îi sunt, nu pot constitui un privilegiu al crimei contra liniștei și siguranței statului.

„Dacă în prezent aceste atentate — a spus în Camera Lorzilor d. De la War, ministrul educației — au un caracter atât de grav, este ușor de închipuit cât de serioase vor deveni ele în cazul izbucnirii unui război".

Simpla enunțare a acestei îngrijorări justifică suficient hotărirea guvernului britanic de a nu mai pierde timp și de a recurge cu hotărire la măsuri excepționale care să-i înlesnească posibilitatea de a cerceta repede, de a pătrunde ori unde, de a aresta fără dovezi incontestabile pe cei bănuiți și de a reprima cu cea mai mare asprime pe cei dovediți vinovați

Primatul ideei de stat, care încetează dacă dispare disciplina morală a tuturor cetățenilor și se pune în primejdie siguranța și liniștea statului, a dat guvernului britanic întreaga autoritate morală de a se abate, într'un moment de primejdie, de la concepția, care continuă să fie conducătoare în întregul imperiu britanic, asupra ideilor de libertate. Țara întreagă este alături de guvern și întreaga națiune britanică, indignată împotriva teroriștilor, susține guvernul în această acțiune a lui pentru apărarea liniștei interne.

Și acum să vedem ce urmăresc teroriștii.

Ei fac parte din grupul revoluționarilor irlandezi.

Se știe că la 6 Decembrie 1921, după îndelungate frământări, Anglia a recunoscut în mod oficial Statul liber al Irlandei căruia în acelaș timp i s'a recunoscut și statutul Dominioanelor. Ulsterul însă cu cele șase ținuturi ale sale a rămas izolate de Irlanda naționalistă continuând a rămâne unit de Anglia.

Această separare a Ulsterului a dat firește o lovitură unității Irlandei. Parlamentul irlandez și cel britanic au ratificat tratatul.

Prin Constituțiunea Statului liber al Irlandei se stabilește că Irlanda rămâne membră în comunitatea națiunilor cari compun Federațiunea națiunilor britanice, cu drepturi egale cu ceilalți membri. De altfel atunci când statutul Dominioanelor a fost modificat, toate noile drepturi ce le-au fost acordate, au revenit bine înțeles și Statului liber, Constituția, care e alcătuită pe baze democratice, prevede că toate puterile emană de la națiune. Puterea legislativă este exercitată împreună de Regele Angliei și de parlamentul irlandez compus dintr'o Cameră a deputaților și dintr'un Senat. Alegerile se fac prin sufragiu universal și toți cetățenii de ambele sexe, în vârstă de 21 de ani sunt alegători și eligibili.

Puterea executivă o deține Regele Angliei.

Statul liber Irlandez a fost admis ca membru în Societatea Națiunilor la 10 Septembrie 1923.

In mod general Statul liber al Irlandei, se bucură de toată libertatea în acțiunile sale ca orice alt stat. El are dreptul de a avea reprezentanții săi în străinătate și în afacerilor externe ca și în cele interne responsabilitatea lui este întreagă.

Regele Angliei, atunci când semnează ca parte contractantă un acord internațional, el n'o face de cât numai în numele acelor membrii ai Imperiului cari au delegați plenipotențiari și în limita puterilor cu cari aceștia au fost investiți. Cu alte cuvinte Statul liber irlandez ca și toți ceilalți membri ai Imperiului, nu poate fi angajat în nici un acord internațional de cât cu voința lui.

Din cele de mai sus rezultă absoluta independență de care se bucură statul liber al Irlanderi. Și atunci naște întrebarea. ce urmărește acțiunea teroristă? Ea are desigur diverse substraturi: e doctrina naționaliștilor integrali cari vor ca englezii să părăsească tot teritoriul irlandez, și Ulsterul care să facă parte din statul liber, sunt elementele de extremă stângă care înțeleg să profite de aceste tulburări și sunt agitatori străini cari au interesul să mențină o stare de agitație politică intensă a Marei Britanii. Cercetările din urmă ale poliției engleze au izbutit să găsească între alte documente, unul redactat sub formă de ultimatum prin care se cere completa evacuare a Angliei de pe întregul teritoriu irlandez.

Stăpânirea de sine pe care a dovedit-o guvernul britanic față de acțiunea teroristă a revoluționarilor irlandezi și hotărârea lui de a uza cu toată severitatea de puterile excepționale ce i l-a acordat parlamentul și în virtutea căror el va putea între altele să trateze pe supușii irlandezi ca și pe străini și deci să-i expulzeze, îndreptățesc convingerea că crimele nu vor mai putea continua.

„VÂNAREA SUSPECȚILOR" LA LONDRA

Londra, 29 (Rador).— „Vânarea suspecților", începută Vineri după amiază de îndată ce a fost votată legea pentru reprimarea terorismului, a durat în tot cursul nopții.

Până acum au fost arestați 30 de irlandezi, dintre cari 10 au și fost expulzați.

——xXQQOXx——

Danzigul introduce serviciu obligatoriu

Danzig, 29 (Rador). — Corespondentul agenției „Havas" transmite:

Un svon neconfirmat, circulând la Danzig, pretinde că Senatul ar pregăti un decret prin care se institue serviciul obligatoriu.

——ox⊙❖⊙xo——

D. Hitler a părăsit din nou Berlinul

Berlin, 29 (Rador). — Cancelarul Hitler, care a sosit Vineri pe neașteptate la Berlin venind dela Beyreuth, a părăsit Sâmbătă capitala, revenind la Beyreuth.

Și d. von Ribbentrop, care a fost Vineri la Berlin, a revenit la Salzburg.

APRECIERI DE PRIETENI

de N. BATZARIA

Am înaintea mea o carte apărută de curând. In format mare, frumos tipărită, bogat ilustrată și având aproape 200 de pagini, titlul acestei cărți este „România economică". Adică așa este în traducere românească; în originalul turcesc însă, fiindcă e vorba despre o carte apărută în limba turcă, este: „Iktisadî Romanya". Autorul ei, d. Nejad Aytaman, este atașatul comercial al Turciei la București, un atașat care nu s'a mărginit la rolul strict birocratic de a trimite din când în când rapoarte, menite să îngroașe arhiva ministerului respectiv. A făcut ceva mai mult și a izbutit pe deplin în ceeace a făcut.

Ne-a dat o lucrare, în privința căreia îmi îngădui o propunere: propunerea de a fi tradusă în limba română pentru uzul și folosul nostru al românilor, cari avem multe de învățat. Va fi un prilej de a cunoaște mai bine și mai documentat România sub diferite aspecte din cele mai interesante.

In adevăr, „Iktisadi Romanya" este rodul unei munci încordate de câțiva ani de zile, muncă depusă de un specialist în materie. Numai că preocuparea de obiectivitate științifică a specialistului n'a întunecat în d. Nejad Aytaman sentimentele de profundă simpatie și de înduioșătoare prietenie, ce nutrește pentru Țara Românească și pentru poporul român.

Așa fiind, lucrarea d-sale nu are numai menirea de a înlesni compatrioților săi turci o bună și exactă cunoaștere a situației economice a României și a posibilităților de desvoltare a raporturilor economice între România și Turcia, ci, în acelaș timp, poate fi socotită și ca o excelentă lucrare de propagandă în favoarea României și a poporului român. Afirmația aceasta se dovedește îndată ce deschidem cartea și citim prefața.

E adevărat, prefața nu este a autorului, ci e scrisă de distinsul diplomat și marele prieten al românilor d. Suphi Tanriöer, ambasadorul Turciei la București. Insă, de sentimentele exprimate pe scurt în prefață e străbătută întreaga lucrare. Iar ca să fim mai bine fixați asupra acestor sentimente, dăm în traducere unele pasagii din această prefață.

„România, din ziua în care și-a câștigat independența, a făcut să răsară o viață nouă și puternică din întinsele mlaștini și din bordeiele dărăpănate și mizere ce o acopereau. Asemenea priveliștii ce înfățișează primăvara după zilele iernei aspre, a răsărit și România, ridicându-se în ochii lumii în acest colț de pământ rămas în stare de înapoiere".

Și ce crede Excelența Sa despre țăranul român?

„Țăranul român are toate însușirile popoarelor tari. E muncitor, e cinstit, e cumpătat. Știe să asculte și să fie disciplinat. Atât în timp de pace, cât și în timp de război, dă dovadă de o rezistență într'un grad foarte înalt... Acest bloc de țărani dârzi, bine făcuți și isteți la minte, formează cheagul și temelia poporului român".

Și mai jos: „In Peninsula Balcanică, românii, cari și-au însușit cu ușurință cultura apuseană și au făcut progrese rapizi în toate ramurile științei și artelor, sunt o națiune chemată la un viitor plin de speranțe. Prietenia dintre Turcia și România se reazimă pe o temelie solidă și care nu se poate schimba, așa cum nu se poate schimba situația geografică. Pentru un intelectual turc e o datorie patriotică aceea de a

(Continuare in pag. 2-a)

Fug locuitorii din Rusia Subcarpatică din cauza mizeriei și persecuțiilor îndurate dela unguri

Satu Mare, 29 Iulie

In noaptea de 27 Iulie s'au refugiat în România, prin punctul de frontieră Târna Mare, cetățenii unguri Fedák Ștefan, în etate de 40 ani, tată a patru copii minori și Emil Jánkovitz, în vârstă de 20 ani.

Refugiații s'au prezentat la postul de jandarmi din Târna Mare, declarând că s'au refugiat în România din cauza mizeriei precum și a marilor persecuții la care e supusă toată populația din Rusia Subcarpatică din partea ungurilor.

Acestea sunt binefacerile regimului unguresc în această provincie pe care au smuls-o cu forța.

La interogatorul luat de către jandarmii din Târna Mare, cei doi refugiați au declarat că un număr mare de locuitori sunt hotăriți să fugă din Rusia Subcarpatică în România.

Pe înserat în împrejurimile Câmpulungului muscelean

Se desminte arestarea unor generali germani

Berlin, 29 (Rador). — Cercurile autorizate califică drept „știre falsă, nemeritând nici măcar o desmințire", știrea publicată de ziarul englez „NEWS CHRONICLE", după care ar fi fost arestați mai mulți generali și antreprenori și ar fi fost numită o comisie de anchetă în urma inundației unor fortificații ale liniei Siegfried.

——ox⊙ ❖ ⊙xo——

FILME

Pe plajă.

— I-i-i-i!..

— De ce plângi, Tică?

— I-i-i-i!..

— Suntem de zece zile aici și niciodată nu te-am văzut plângând... Te-a bătut cineva?

— Nu... I-i-i!..

— Atunci?

— Sunt tale nenorocit, mămico!

— Nenorocit!.. la vârsta ta de patru ani!

— Da... I-i-i!..

— Ce ți s'a întâmplat?

— N'am știut până acum că eu am nume de câine... I-i-i!..

— Nume de câine?!

— Da.

— Cine ți-a spus asta?

— Nimeni... Am aflat eu...

— Când?

Adineauli... A strigat un domn la spatele meu: „Tică-ă-ă!..." Eu m'am întors și am întrebat: „Pe mine mă chemi?" El mi-a răspuns: „Vezi-ți de treabă!... Nu te chem pe tine... Strig pe câinele meu"... I-i-i-i...

Don José

Olanda așteaptă 101 lovituri de tun

Amsterdam, 29. — Cel mai tânăr iubit la 1 August, un eveniment fericit va fi anunțat la curtea regală olandeză. Principesa moștenitoare Juliana așteaptă un copil și olandezii speră că de data aceasta vor avea un principe.

In principalele orașe olandeze, pregătirile de sărbătoare au și început. Un comunicat oficial a și înterzis sborul avioanelor deasupra palatului Soestdyk. Trynție Boonstra, doica micei principese Beatrix, cel dintâi copil al perechei moștenitoare olandeze, a fost înștiințată să fie gata să se prezinte la palat la cea dintâi chemare telefonică.

Incepând de azi, Duminică 30 Iulie, olandezii așteaptă cele 101 lovituri de tun care trebue să anunțe că Olanda va avea în sfârșit un rege.

Statutul centrului de pregătire politică a tinerilor italieni

Roma, 29 (Rador). — Statutul centrului de pregătire politică a tinerilor italieni a fost dat publicității.

Agenția „Stefani", care transmite știrea, arată că centrul acesta urmărește punerea în valoare a energiilor noilor generații italiene și pregătirea elementelor apte să exercite funcțiuni de mare răspundere în toate sectoarele vieței naționale, în cadrul partidului fascist.

Elevii noului centru de pregătire politică vor fi aleși printre tinerii membri ai partidului, cari vor fi dat dovezi precise că sunt adepți fideli ai regimului fascist, că au voința fermă de a servi partidul în toate împrejurările și din toate forțele lor și că posedă aptitudini de conducere. Centrul le va fortifica dispozițiile lor naturale, le va întări caracterul, le va desvolta inteligența și cultura lor, îngrijindu-se și de desvoltarea energiilor lor fizice.

Citiți în corpul ziarului:

Prescripțiuni pentru ofițeri, subofițeri și trupă, rezerviști, completași și milițieni, in caz de mobilizare

Măria Sa Marele Voevod Mihai de Alba Iulia, în trecere spre Istanbul a fost întâmpinat în gară la Sofia de către A.S.R. Prințul Kiril reprezentând pe M. S. Regele Boris al Bulgariei, de șeful protocolului în ministerul de externe d. Belinov reprezentând pe d. Kiosseivanov și d. Avramov, ministrul comunicațiilor și de personalul legației în frunte cu d. Crupenski.

In clișeele noastre Măria Sa Marele Voevod Mihai și A. S. R. Prințul Kiril, pe peronul gării din Sofia.

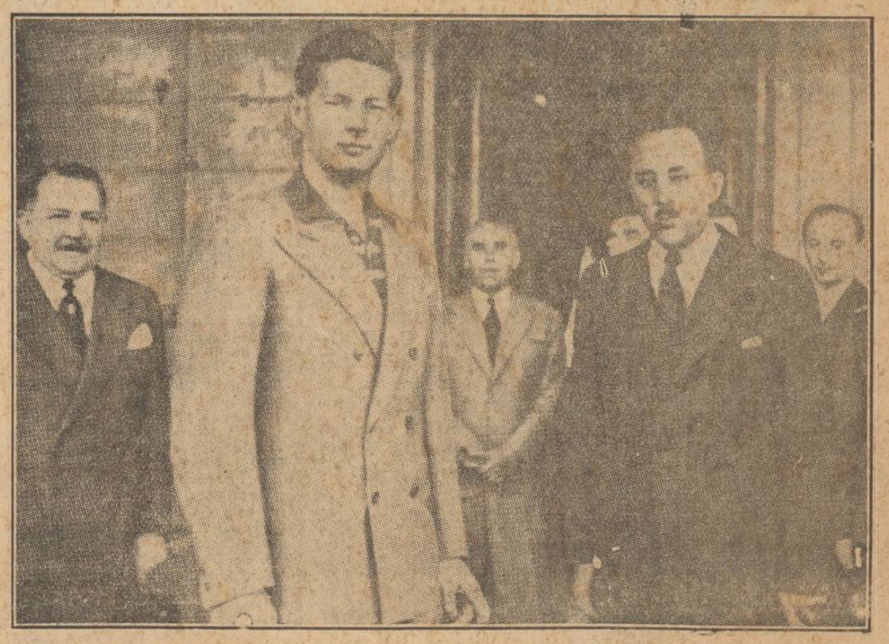

Submarine britanice în bazinul dela Portsmouth